

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 5. prosinca 2023.
(OR. en)

15831/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0429(NLE)

ECOFIN 1253
UEM 402
FIN 1213

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Grčke

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA

od ...

**o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021.
o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Grčke**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o
uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

budući da:

- (1) Nakon što je Grčka 27. travnja 2021. dostavila nacionalni plan za oporavak i otpornost, Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu. Vijeće je 13. srpnja 2021. provedbenom odlukom odobrilo pozitivnu ocjenu („Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021.”)¹.
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu za svaku državu članicu trebalo je ažurirati do 30. lipnja 2022. u skladu s metodom predviđenom u tom stavku. Komisija je 30. lipnja 2022. Europskom parlamentu i Vijeću predstavila rezultate tog ažuriranja.
- (3) Grčka je 31. kolovoza 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzima se u obzir i ažurirani maksimalni financijski doprinos u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 te on uključuje obrazloženi zahtjev Komisiji da podnese prijedlog izmjene Provedbene odluke Vijeća 13. srpnja 2021. u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 s obzirom na to da se zbog objektivnih okolnosti plan za oporavak i otpornost djelomično više ne može provesti. Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Grčka dostavila odnose se na 69 mjera.
- (5) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje i zahtjev za dodatnu potporu u obliku zajma u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241.

¹ Vidjeti dokumente: ST 10152 2021 i ST 10152 2021ADD 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (6) Vijeće je 14. srpnja 2023. Grčkoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Grčkoj među ostalim preporučilo da nastavi provoditi reforme uvedene kao dio plana za oporavak i otpornost, među ostalim tako što će povećati prilagođenost poreznog sustava za ulaganja, poreznu osnovicu i poreznu disciplinu te očuvati operativnu autonomiju porezne uprave. Osim toga, Vijeće je pozvalo Grčku da očuva učinkovitost javne uprave, nastavi smanjivati obujam neprihodonosnih kredita, osigura primjeren i ravnopravan pristup zdravstvenoj zaštiti i finalizira katastarsku reformu. Vijeće je preporučilo i da Grčka smanji ovisnost o fosilnim gorivima i dodatno ubrza diversifikaciju pravaca opskrbe energijom, pojača uvođenje energije iz obnovljivih izvora, poveća kapacitete elektroenergetske mreže i kapacitete za skladištenje, pojača provedbu mjera za povećanje energetske učinkovitosti, uključujući ciljane mjere za energetski siromašna kućanstva, podupire dekarbonizaciju prometnog sektora, posebno promicanjem električnih vozila, te pojača napore u području politika usmjerene na pružanje i stjecanje vještina i kompetencija potrebnih za zelenu tranziciju.
- (7) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dostavljen je nakon postupka savjetovanja provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Sažetak savjetovanja dostavljen je zajedno s izmijenjenim nacionalnim planom za oporavak i otpornost. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.

Zahtjev za zajam na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241

- (8) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji je dostavila Grčka uključuje zahtjev za potporu u obliku zajma za distribucijski kanal financijskih institucija u okviru mjere 16980 (Kreditni instrument u okviru plana za oporavak i otpornost). To se odnosi na uvođenje dviju novih ciljnih vrijednosti (325a i 326a) i jedne nove ključne etape (328.a), kao i izmjenu ciljnih vrijednosti 326, 327 i 328.

Ažuriranja na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241

- (9) Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji je dostavila Grčka ažurirano je devet mjera kako bi se u obzir uzeo ažurirani maksimalni financijski doprinos. Grčka je objasnila da, zbog toga što se maksimalni financijski doprinos smanjio sa 17 769 942 602 EUR¹ na 17 426 708 153 EUR¹, više ne može financirati sve mjere iz svojeg izvornog plana za oporavak i otpornost. Grčka je objasnila da bi određene mjere trebalo ukinuti ili smanjiti zbog smanjenja dodijeljenih sredstava.

¹ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Grčke u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.

- (10) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost više ne sadržava određene mjere u okviru komponenata 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša), 2.1 (Povezivanje), 2.2 (Modernizacija), 4.3 (Povećanje učinkovitosti pravosuđa) i 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora). To se odnosi na mjeru 16962 (Morski kabeli od optičkih vlakana) o uvođenju podmorskih svjetlovodnih kabela koji povezuju kopnenu Grčku s njezinim otocima i Ciprom; mjeru 16287 (Kontinuitet poslovanja javnog sektora) u pogledu osmišljavanja i provedbe mjera kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja u javnoj upravi; mjeru 16723 (Izgradnja vještina za radnike u kreativnom i kulturnom sektoru); mjeru 16970 (Autoceste prema prirodi i kulturi) u pogledu nadogradnje fizičke i digitalne infrastrukture spomenika i ruta od posebnog prirodnog i kulturnog interesa, mjeru 16950 (Elektronička naplata cestarine) u pogledu razvoja elektroničkog sustava naplate cestarine u Grčkoj i mjeru 16592 (Olakšavanje trgovine) u pogledu olakšanja trgovine pojednostavnjenjem administrativnih postupaka za poduzeća koja posluju u Grčkoj. Opis tih mjera i s njima povezanih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti stoga bi trebalo ukloniti iz Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021.

- (11) Nadalje, izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji je dostavila Grčka mijenjaju se mjera 16934 (Unapređenje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja) u okviru komponente 3.2 (Obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te vještine); mjera 16685 (Svijest o raznolikosti) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); i mjera 16727 (Digitalna transformacija pravosuđa (e-pravosuđe)) u okviru komponente 4.3 (Povećanje učinkovitosti pravosuđa) kako bi se u obzir uzeo ažurirani maksimalni financijski doprinos. Konkretno, ključna etapa 152 mjere 16934 (Unapređenje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja) u okviru komponente 3.2. (Obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te vještine); ključna etapa 184 mjere 16685 (Svijest o raznolikosti) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); i ključne etape 229 i 239 mjere 16727 (Digitalna transformacija pravosuđa (e-pravosuđe) u okviru komponente 4.3 (Povećanje učinkovitosti pravosuđa) mijenjaju se kako bi se smanjila razina potrebne provedbe u odnosu na izvorni plan zbog smanjene dodjele sredstava. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

Izmjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241

- (12) Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Grčka dostavila zbog objektivnih okolnosti odnose se na 60 mjera.

- (13) Grčka je objasnila da se devet mjera mijenja zbog neočekivanih prepreka, kašnjenja u nabavi i prijenosa vlasničkih prava. To se odnosi na ključnu etapu 39 mjere 16932 (Olimpijski atletski centar u Ateni) u okviru komponente 1.2 (Obnova); ciljnu vrijednost 80 mjere 16283 (Uspostava regionalnih centara za civilnu zaštitu (PEKEPP) u okviru programa JPP-a) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); ključnu etapu 182 mjere 16925 (Digitalna transformacija sustava socijalne potpore) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); ključnu etapu 212 mjere 16702 (Jačanje okvira za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma) i mjere 16711 (Profesionalizacija javne nabave) u okviru komponente 4.2 (Modernizacija javne uprave, među ostalim ubrzavanjem provedbe javnih ulaganja, poboljšanjem okvira javne nabave, mjerama za izgradnju kapaciteta i borbom protiv korupcije); ključne etape 247 i 249 mjere 16624 (Stvaranje, proširenje i nadogradnja infrastrukture istraživačkih centara koje nadzire Glavno tajništvo za istraživanje i inovacije (GSRI)) u okviru komponente 4.5 (Promicanje istraživanja i inovacija); ključne etape 255 i 256 mjere 16628 (Središnja grčka autocesta E-65: dionica Trikala – Egnatia), ciljnu vrijednost 261 i ključnu etapu 262 mjere 16630 (Sjeverna kretska autocesta (BOAK)) te ključnu etapu 306 mjere 16599 (Digitalizacija mreže gospodarske diplomacije), sve u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora). Na temelju toga Grčka je zatražila da se izmijeni područje primjene navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti ili da se produlji rok za njihovu provedbu. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (14) Grčka je objasnila da se jedna mjera više ne može provesti u roku ni uz razinu troškova procijenjenu u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog visoke inflacije, osobito u pogledu troškova gradnje. To se odnosi na ključnu etapu 186 mjere 16922 (Socijalna integracija) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama). Na temelju toga Grčka je zatražila da se produlji rok za provedbu navedene ključne etape. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (15) Grčka je objasnila da se 15 mjera mijenja jer su nepredviđeni izazovi povezani s određenim mjerama kao što su složeniji pravni i tehnički zahtjevi od prvotno očekivanih uzrokovali kašnjenja u provedbi. To se odnosi na ključnu etapu 59 mjere 16772 (Zakon o gospodarenju otpadom radi provedbe održivog odlaganja i recikliranja) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); ključnu etapu 136 mjere 16750 (Digitalna transformacija sustava rada) u okviru komponente 3.1 (Promicanje otvaranja radnih mjesta i sudjelovanja na tržištu rada); ključnu etapu 144 mjere 16747 (Aktivne politike tržišta rada) u okviru komponente 3.1 (Promicanje otvaranja radnih mjesta i sudjelovanja na tržištu rada); ključnu etapu 161 mjere 16755 (Reforma sustava primarne zdravstvene zaštite) u okviru komponente 3.3 (Povećanje otpornosti, dostupnosti i održivosti zdravstvene zaštite); ključnu etapu 175 mjere 16726 (Optimizacija socijalnih naknada) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); ključne etape 176 i 179 mjere 16904 (Invaliditet); ključnu etapu 241 mjere 16580 (Provedba novog jedinstvenog okvira za nesolventnost za restrukturiranje duga i drugu priliku) u okviru komponente 4.4 (Jačanje financijskog sektora i tržišta kapitala); ključnu etapu 269 mjere 16833 (Provedba rada EASA-e na ispravljanju usklađenosti) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i poboljšanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključnu etapu 280 mjere 16293 (Kultura kao pokretač rasta) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključne etape 293 i 298 mjere 16975 (Nadogradnja intervencija za regionalne luke) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključnu etapu 295 mjere 16931 (Razvoj turizma) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključnu etapu 296 mjere 16921 (Prekvalifikacija i usavršavanje u turizmu) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključnu etapu 304 mjere 16634 (Novi industrijski parkovi) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); te ključnu etapu 317 mjere 16543 (Mjere za pojednostavnjenje poslovnog okruženja te povećanje njegove kvalitete i sigurnosti) u okviru komponente 4.7 (Povećanje konkurentnosti i promicanje privatnih ulaganja i izvoza). Na temelju toga Grčka je zatražila da se produlji rok za provedbu navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (16) Grčka je objasnila da se 17 mjera mijenja ili povlači jer je zbog nepredviđenih izazova povezanih s određenim mjerama potrebno primijeniti alternativan pristup postizanju cilja mjere ili prilagoditi mjeru kako bi se slični ciljevi postigli na djelotvorniji način. To se odnosi na mjeru 16831 (Produc-E Green) u okviru komponente 1.3 (Punjenje); ključne etape 66, 71 i 74 mjere 16850 (Infrastruktura za opskrbu i uštedu pitke vode) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); mjeru 16882 (Projekti za ublažavanje štete od poplava) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); mjeru 16882 (Projekti za ublažavanje štete od poplava) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); mjeru 16898 (Projekti vodoopskrbe) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); ključne etape 312 i 316 mjere 16285 (Ulaganja u nacionalnu mrežu za navodnjavanje u okviru programa JPP-a) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); ključnu etapu 88 i ciljnu vrijednost 91 mjere 16834 (5G koridori – razvoj 5G mreža kojima se osigurava pokrivenost svih grčkih autocesta koje su dio transeuropskih prometnih mreža) u okviru komponente 2.1 (Povezivanje); ključnu etapu 334 mjere 16857 (Prelazak na brze širokopojasne veze – prelazak na (ultrabrze) širokopojasne veze brzine 100/200 Mbps i povećanje potražnje za superbrzim širokopojasnim internetom) u okviru komponente 2.1 (Povezivanje); ključnu etapu 242 mjere 16576 (Osnivanje Opservatorija za kreditnu ekspanziju) u okviru komponente 4.4 (Jačanje financijskog sektora i tržišta kapitala); ključne etape 167 i 168 mjere 16752 (Digitalna transformacija zdravlja (DigHealth)) u okviru komponente 3.3 (Povećanje otpornosti, dostupnosti i održivosti zdravstvene zaštite); ključnu etapu 185 mjere 16763 (Digitalizacija sustava migracija i azila) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama);

ključne etape 192 i 194 mjere 16611 (Digitalna transformacija poreznih revizija) u okviru komponente 4.1 (Porezi pogodniji za rast te bolja porezna uprava i naplata poreza); ključnu etapu 208 mjere 16972 (Reforma javne uprave) u okviru komponente 4.2 (Modernizacija javne uprave, među ostalim ubrzavanjem provedbe javnih ulaganja, poboljšanjem okvira javne nabave, mjerama za izgradnju kapaciteta i borbom protiv korupcije); ključne etape 228 i 235 mjere 16733 (Vještine i digitalne vještine sudaca i sudskih službenika) u okviru komponente 4.3 (Povećanje učinkovitosti pravosuđa); ključnu etapu 248 mjere 16654 (sustav TH²ORAX: Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system) u okviru komponente 4.5 (Promicanje istraživanja i inovacija); ključnu etapu 268 mjere 16982 (Organizacijska reforma željezničkog sektora) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i poboljšanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); ključnu etapu 285 mjere 16725 (Unapređenje visokoškolskog obrazovanja) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); te mjeru 16954 (Intervencije za nadogradnju i preraspodjelu grčkog željezničkog sustava i infrastrukture) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora). Na temelju toga Grčka je zatražila da se izmijeni područje primjene navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, da se one povuku ili da se produlji rok za njihovu provedbu. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (17) Grčka je objasnila da se dio jedne postojeće mjere više ne može provesti zbog nepredviđenih posljedica energetske krize uzrokovane ruskim agresivnim ratom u Ukrajini. To se odnosi na ciljnu vrijednost 15 mjere 16871 (Aktivnosti revitalizacije najpogođenijih područja (područja u okviru pravedne tranzicije)) u okviru komponente 1.1 (Energija). Na temelju toga Grčka je zatražila da se izmijeni navedena ciljna vrijednost. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (18) Grčka je objasnila da se 10 mjera više ne može u cijelosti provesti zbog potražnje koja je manja od očekivane i zbog poremećaja u lancu opskrbe. To se odnosi na ključnu etapu 34 i ciljnu vrijednost 35 mjere 16876 (Energetska obnova zgrada javnog sektora) u okviru komponente 1.2 (Obnova); ključne etape 49, 52 i 55 mjere 16924 (Elektromobilnost) u okviru komponente 1.3 (Punjenje); ključnu etapu 110 mjere 16780 (Daljnja modernizacija jedinstvenih kontaktnih točaka javne uprave) u okviru komponente 2.2 (Modernizacija); ključnu etapu 131 mjere 16706 (Digitalna transformacija MSP-ova) u okviru komponente 2.3 (Digitalizacija poduzeća); ključnu etapu 150 mjere 16289 (Strategija za izvrsnost na sveučilištima i inovacije) u okviru komponente 3.2 (Obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te vještine); ključne etape 177 i 178 mjere 16919 (Zaštita djece) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); ključnu etapu 181 mjere 16945 (Osnivanje jedinica za skrb o djeci u velikim poduzećima); ključnu etapu 187 mjere 16688 (Promicanje integracije izbjeglica u tržište rada) u okviru komponente 3.4 (Povećanje pristupa učinkovitim i uključivim socijalnim politikama); ključnu etapu 189 mjere 16614 (Internetske blagajne i POS sustavi) u okviru komponente 4.1 (Porezi pogodniji za rast te bolja porezna uprava i naplata poreza); te ciljnu vrijednost 330 mjere 16980 (Kreditni instrument u okviru plana za oporavak i otpornost) u okviru komponente 4.7 (Povećanje konkurentnosti i promicanje privatnih ulaganja i izvoza). Na temelju toga Grčka je zatražila da se izmijeni i/ili smanji područje primjene navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (19) Grčka je nadalje zatražila da se preostala sredstva oslobođena ukidanjem mjera u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2021/241 upotrijebe za uvođenje četiriju novih mjera. To se odnosi na ulaganja u bolje sprečavanje potresa i povećanje otpornosti infrastrukture na prirodne katastrofe u ključnoj etapi 332 mjere 16983 (Preliminarno ispitivanje potresne otpornosti zgrada) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša); mjere zaštite od požara, obnove, zaštite od poplava i sprečavanja erozije obuhvaćene ključnim etapama 61, 62 i 63 mjere 16849 (Nacionalni plan za ponovno pošumljavanje, obnovu i prevenciju („antiNERO”), mjere sprečavanja erozije i mjere za zaštitu od poplava) u okviru komponente 1.4; obnovu željezničkih i cestovnih mreža na područjima pogođenima olujom „Daniel” s pomoću ključnih etapa 347, 348, 349 i 350 mjere 16999 (Obnova pristupačnosti nakon razornih posljedica oluje „Daniel”); te drugu fazu ulaganja u pametne mostove u ključnoj etapi 272a mjere 16949 (Pametni mostovi) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora). Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (20) Grčka je zatražila uvođenje novih reformi u okviru četiriju mjera. Nove reforme posebno su usmjerene na rješavanje problema manjka obiteljskih liječnika kako bi se ubrzalo potpuno uvođenje reforme primarne zdravstvene zaštite s pomoću ključnih etapa 335 i 336 mjere 16984 (Reforma obiteljskih liječnika) u okviru komponente 3.3 (Povećanje otpornosti, dostupnosti i održivosti zdravstvene zaštite); povećanje poreznih prihoda i poticaja promicanjem elektroničkih plaćanja i poboljšanje porezne strukture za samozaposlene osobe s pomoću ključnih etapa 337, 338, 339 i 340 mjere 16985 (Izmjene okvira porezne politike Grčke) u okviru komponente 4.1 (Porezi pogodniji za rast te bolja porezna uprava i naplata poreza); i dovršetak reforme nacionalnog katastra finalizacijom katastarskog mapiranja i potpunim prelaskom na novu organizacijsku strukturu grčkog katastra s pomoću ključnih etapa 341, 342, 343, 344 i 345 mjere 16986 (Dovršetak nacionalnog katastra) u okviru komponente 4.2 (Modernizacija javne uprave, među ostalim ubrzavanjem provedbe javnih ulaganja, poboljšanjem okvira javne nabave, mjerama za izgradnju kapaciteta i borbom protiv korupcije). Osim toga, Grčka je proširila područje primjene reformi financijskog sektora koje su već obuhvaćene planom za oporavak i otpornost, a odnose se na postupak naplate duga i sekundarno tržište neprihodonosnih kredita, s pomoću ključnih etapa 244a, 244b i 244c mjere 16957 (Jačanje kapaciteta financijskog sustava za prevladavanje izazova naslijeđenih iz prethodnog razdoblja i financiranje realnog gospodarstva) u okviru komponente 4.4 (Jačanje financijskog sektora i tržišta kapitala). Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (21) Komisija smatra da razlozi koje je Grčka navela opravdavaju ažuriranje na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241 i izmjenu na temelju članka 21. stavka 2. te uredbe.

Ispravak administrativnih pogrešaka

- (22) U tekstu Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021. uočene su 54 administrativne pogreške koje se odnose na 40 ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te 41 mjeru. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi izmijeniti kako bi se ispravile te administrativne pogreške, koje ne odražavaju sadržaj plana za oporavak i otpornost podnesenog Komisiji 27. travnja 2021., kako su ga dogovorile Komisija i Grčka. Te administrativne pogreške odnose se na:
- opis mjere 16879 (Priprema urbanih planova u okviru provedbe reforme urbane politike), opis mjere 16891 (Uspostava novog prostornog planiranja morskog područja), ciljne vrijednosti 23, 24, 25 i 26 mjere 16872 (Energetska obnova stambenih zgrada) i ključnu etapu 38 mjere 16873 (Intervencije u rezidencijalnim područjima i fondu zgrada) u okviru komponente 1.2 (Obnova);
 - ključnu etapu 83 i opis mjere 16912 (Oprema za gašenje šumskih požara, njihovo sprečavanje i odgovor na njih), ključnu etapu 64 i opis mjere 16851 (Zaštita bioraznolikosti kao pokretač održivog rasta) te ključne etape 68, 72 i 73 mjere 16846 (Infrastrukture za gospodarenje komunalnim otpadnim vodama i muljem iz pročišćavanja otpadnih voda) u okviru komponente 1.4 (Održiva upotreba resursa, otpornost na klimatske promjene i zaštita okoliša);

- ključnu etapu 333 mjere 16844 (Prelazak na 5G tehnologiju kako bi se olakšao razvoj inovativnih usluga na daljinu) u okviru komponente 2.1 (Povezivanje);
- opis mjere 16810 (CRM za opću državu), ključnu etapu 99 i opis mjere 16929 (Prema uslugama usmjerenima na „klijente” javne uprave koje se temelje na pojednostavnjenju i poboljšanju procesa, unapređenju sustava i usklađenosti s europskim strategijama i politikama), ključnu etapu 113 mjere 16738 (Središnji sustav za upravljanje dokumentima), opis mjere 16826 (Programi za unapređenje digitalnih vještina ročnika), opis mjere 16791 (Digitalna transformacija grčke nacionalne turističke organizacije), ključnu etapu 116 mjere 16964 (Centar za interoperabilnost sljedeće generacije (KED)), ključnu etapu 117 mjere 16785 (Turistički registar e-MHTE), opis mjere 16854 (pametni gradovi) i ključnu etapu 95a mjere 16778 (Digitalizacija arhiva i povezane usluge) u okviru komponente 2.2 (Modernizacija);
- opis i ključne etape 141 i 141b mjere 16941 (Restrukturiranje i *rebranding* lokalnih službi za zapošljavanje u okviru DYPA-e (KPA2)), opis i ključnu etapu 142a mjere 16746 (Reforma pasivnih politika tržišta rada za potporu prelasku na zapošljavanje) i ključnu etapu 135a mjere 16942 (Digitalna transformacija javne službe za zapošljavanje (OAED)) u okviru komponente 3.1 (Promicanje otvaranja radnih mjesta i sudjelovanja na tržištu rada);

- ključne etape 145, 145a i 145b mjere 16794 (Unapređenje sustava naukovanja), ključnu etapu 146 i opis mjere 16792 (Osposobljavanje, prekvalifikacija i usavršavanje radne snage u okviru reformiranog modela osposobljavanja (reforma strukovnog obrazovanja i osposobljavanja)) te ključne etape 148a i 148b mjere 16676 (Digitalna transformacija obrazovanja) u okviru komponente 3.2 (Obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te vještine);
- opis mjere 16783 (Provedba nacionalnog programa za prevenciju u području javnog zdravlja „Spiros Doxiadis” (NPP „SD”)), ključnu etapu 156 mjere 16816 (Reforme i ubrzanje ulaganja u sektor zdravstvene zaštite – smanjenje povrata sredstava i racionalizacija rashoda u sektoru zdravstvene zaštite), ključnu etapu 169 mjere 16753 (Uspostava sustava kućne njege i bolničke njege kod kuće) te naslov skupine 14 u okviru komponente 3.3 (Povećanje otpornosti, dostupnosti i održivosti zdravstvene zaštite);
- opis i ključne etape 203 i 204 mjere 16643 (Kodifikacija i pojednostavnjenje poreznog zakonodavstva), ključne etape 195 i 196 mjere 16291 (Digitalna transformacija porezne i carinske uprave) u okviru komponente 4.1 (Porezi pogodniji za rast te bolja porezna uprava i naplata poreza);

- ključnu etapu 213 i opis mjere 16703 (Borba protiv nezakonite trgovine i zaštita intelektualnog vlasništva) u okviru komponente 4.2 (Modernizacija javne uprave, među ostalim ubrzavanjem provedbe javnih ulaganja, poboljšanjem okvira javne nabave, mjerama za izgradnju kapaciteta i borbom protiv korupcije);
- ključnu etapu 238 i opis mjere 16575 (Ubrzavanje pravosuđa) u okviru komponente 4.3 (Povećanje učinkovitosti pravosuđa);
- ključnu etapu 243 mjere 16581 (Pojačani nadzor i povećana pouzdanost tržišta kapitala) u okviru komponente 4.4 (Jačanje financijskog sektora i tržišta kapitala);
- ključnu etapu 250 i opis mjere 16618 (Osnovno i primijenjeno istraživanje), ključnu etapu 252 mjere 16971 (Istraživanje, stvaranje i inovacije), ključnu etapu 346 mjere 16622 („Pečat izvrsnosti” programa OBZOR 2020.: financiranje najinovativnijih poduzeća) te opis mjere 16621 (Povećanje istraživačkog i inovacijskog ekosustava u Grčkoj) u okviru komponente 4.5 (Promicanje istraživanja i inovacija);

- ključnu etapu 258 mjere 16631 (Poboljšanje sigurnosti na cestama), opis mjere 16626 (Gospodarska transformacija poljoprivrednog sektora), ključnu etapu 289 mjere 16735 (Provedba „umjetnosti na recept”, promicanje socijalne kohezije i iskorištavanje srebrnog gospodarstva), opis mjere 16593 (Izmjena pravnog okvira za privlačenje strateških ulaganja) te opis mjere 16944 (Glavni plan za obnovu grčke putničke flote) u okviru komponente 4.6 (Modernizacija i povećanje otpornosti ključnih gospodarskih sektora); i
- ključnu etapu 318 mjere 16591 (Jednostavno poslovanje) u okviru komponente 4.7 (Povećanje konkurentnosti i promicanje privatnih ulaganja i izvoza).

Ti ispravci ne utječu na provedbu predmetnih mjera.

Poglavlje o planu REPowerEU na temelju članka 21.c Uredbe (EU) 2021/241

- (23) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje sedam novih reformi i četiri nova ulaganja. Jedno od tih ulaganja odnosi se na dva proširena podulaganja (energetski učinkovita obnova), dok se još jedno ulaganje proširuje (skladištenje energije).

- (24) Poglavlje sadržava skup reformi za poticanje dekarbonizacije te upotrebe energije i plinova iz obnovljivih izvora: (a) reformu povezanu s uvođenjem zakonodavnog okvira koji omogućuje i olakšava proizvodnju, skladištenje, prijevoz i upotrebu vodika i biometana iz obnovljivih izvora; (b) reformu povezanu s uspostavom regulatornog i tržišnog operativnog okvira za tehnologije za hvatanje, upotrebu i skladištenje ugljika radi poticanja dekarbonizacije industrije u Grčkoj; (c) reformu povezanu s optimizacijom upotrebe kopnenog i morskog prostora za razvoj obnovljivih izvora energije uz dodatno unapređenje zakonodavnog okvira za postavljanje odobalnih vjetroelektrana; (d) reformu radi povećanja kapaciteta mreže i kapaciteta za skladištenje rješavanjem pitanja stabilnosti mreže i uklanjanjem uskih grla, stvaranjem otpornosti na visoke cijene električne energije, povećanjem fleksibilnosti sustava i poticanjem integracije obnovljivih izvora energije; (e) reformu regulatornog okvira za pametne mreže u Grčkoj kako bi se ubrzala provedba pametnih i digitalnih tehnologija u distribucijskoj mreži i poticalo upravljanje potrošnjom za krajnjeg potrošača; (f) reformu usmjerenu na promicanje dijeljenja energije i upotrebe obnovljivih izvora energije tako što se omogućuju decentralizirana proizvodnja i dijeljenje među nekoliko malih sustava za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te unapređuju vlastita potrošnja i zajednice obnovljive energije; i (g) reformu kojom se uvodi plan za inovativne intervencije u području energetske učinkovitosti, uključujući utvrđivanje i uvođenje novih financijskih instrumenata koji se ne temelje na bespovratnim sredstvima.

- (25) Osim toga, poglavlje sadržava ulaganja u energetska učinkovitost i promicanje obnovljivih izvora energije za vlastitu potrošnju, podijeljena na pet potprograma koji se odnose na (a) energetska obnova stambenih zgrada osiguravanjem subvencija (prošireno ulaganje); (b) energetska obnova nestambenih javnih i privatnih zgrada osiguravanjem subvencija i zajmova s niskim kamatama (prošireno ulaganje); (c) povećanje upotrebe fotonaponskih sustava za vlastitu potrošnju u stambenim zgradama i poljoprivrednom sektoru osiguravanjem subvencija; (d) promicanje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama financiranjem ugradnje novih sustava za proizvodnju tople vode iz obnovljivih izvora energije; (e) povećanje energetske učinkovitosti u komunalnim poduzećima za gospodarenje vodama i kanalizacijom zamjenom postojeće elektromehaničke opreme u zgradama novom, energetski učinkovitijom opremom. Drugim ulaganjem, kojim se proširuje postojeća mjera (16926) u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, namjerava se unaprijediti ugradnja sustava za skladištenje energije radi povećanja udjela obnovljivih izvora energije. Naposljetku, radi poticanja dekarbonizacije industrije uvest će se niz pilot-projekata za proizvodnju biometana i vodika iz obnovljivih izvora te će se promicati tehnologije za hvatanje i skladištenje ugljika u industrijama u kojima je teško smanjiti emisije.

- (26) Poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere usmjerene na borbu protiv energetske siromaštva. Točnije, očekuje se da će se reformom dijeljenja energije uspostaviti skup instrumenata politike za promicanje kolektivnih sustava vlastite potrošnje, dijeljenja energije i zajednica obnovljive energije, koji bi trebao dovesti do nižih troškova energije za energetske siromašne kućanstva. Osim toga, reformom intervencija u području energetske učinkovitosti namjerava se, među ostalim, uspostaviti ciljani pristup (uključujući oblikovanje programa politike) za veće uštede energije u energetske siromašnim kućanstvima i među ranjivim društvenim skupinama. Nadalje, ulaganje u energetske učinkovitu obnovu posebno je usmjereno na kućanstva s nižim dohotkom, što je vrijedilo i za sličnu mjeru u okviru izvornog plana.
- (27) Komisija je ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, na temelju kriterija za ocjenjivanje iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (28) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj je mjeri (ocjena A) sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava i financijska sredstva koja su joj dodijeljena.

- (29) Izmjena plana, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, predstavlja znatno poboljšanje i ima znatni učinak na ocjenu doprinosa plana za oporavak i otpornost zelenoj tranziciji (prvi stup). Mjere u okviru poglavlja o planu REPowerEU uvelike se odnose na ciljeve plana REPowerEU, a to su ušteda energije, proizvodnja čiste energije i diversifikacija opskrbe energijom, te se očekuje da će doprinijeti zelenoj tranziciji i pametnom, održivom i uključivom rastu. Vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost ne utječu na prethodnu ukupnu ocjenu ostalih stupova.
- (20) Premda se povlačenjem mjera povezanih s razvojem podmorskih svjetlovodnih kabela i 5G mreža smanjuje doprinos plana za oporavak i otpornost digitalnoj transformaciji (drugi stup), paket i dalje znatno doprinosi tom stupu. Isto tako, očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost nastaviti jačati zdravlje te gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost zemlje (peti stup). Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje dodatne mjere za svladavanje zelenih izazova u okviru prvog stupa, odnosno mjere za sprečavanje erozije i zaštitu od poplava predložene nakon prirodnih katastrofa 2023. Očekuje se da će znatno povećanje područja primjene kreditnog instrumenta u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost pomoći privatnim ulaganjima koja se prije svega odnose na prva dva stupa, odnosno zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju, ali i da će pridonijeti povećanju izvoznog kapaciteta, ekonomijama razmjera te istraživanju i inovacijama.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za pojedinu zemlju

- (31) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Grčkoj, uključujući njihove fiskalne aspekte, i preporukama danima u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (32) Konkretno, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir preporuke za Grčku koje je Vijeće službeno donijelo prije nego što je Komisija ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost. Budući da se veličina izmijenjenog plana za oporavak i otpornost povećala nakon dodatnog zahtjeva za zajam koji se ne namjerava upotrijebiti isključivo za ciljeve plana REPowerEU, u ukupnoj ocjeni uzimaju se u obzir sve strukturne preporuke za 2022. i 2023.

¹ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

- (33) Nakon što je Komisija ocijenila napredak u provedbi svih relevantnih preporuka za pojedinu zemlju u okviru europskog semestra 2023., smatra da je ostvaren znatan napredak u provedbi preporuke da se dovrše neprovedene reforme obuhvaćene pojačanim nadzorom (preporuka 2.3. iz 2022.). Konkretno, kao što je navedeno u prvom izvješću o nadzoru nakon provedbe programa, koje je Komisija donijela 22. studenog 2022., ocijenjeno je da je Grčka u različitim područjima provela posebne obveze u okviru reforme za koje su europske institucije i grčka tijela dogovorili da će biti ispunjene do studenog 2022. To uključuje ostvarivanje napretka u katastarskom mapiranju, na čijoj je provedbi potrebno dodatno raditi. Nadalje, znatan napredak ostvaren je i u povećanju javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju (preporuka 1.2. iz 2022.), kao i u provedbi fiskalne politike kako bi se postigla razborita srednjoročna fiskalna pozicija te srednjoročno osigurali vjerodostojno i postupno smanjenje duga i fiskalna održivost (preporuka 1.3. iz 2022.).
- (34) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Grčkoj u kontekstu europskog semestra, posebno u području porezne politike i porezne uprave, javne uprave i financijskog sektora (preporuke 1.6. – 1.10. iz 2023. i preporuke 1.4. – 1.6. iz 2022.), zdravstvenog sektora i katastra (preporuke 3.1. – 3.2. iz 2023. te preporuke 2.3. i 3. iz 2022.) i energetskog sektora (preporuke 4.1. – 4.6. iz 2023. i preporuke 4.1. – 4.6. iz 2022.).

- (35) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje novu reformu porezne politike te bi trebao dovesti do pojačanih mjera povezanih s financijskim sektorom. U okviru komponente 4.6 Grčka je uvela novu reformsku mjeru kako bi povećala transparentnost svojeg poreznog okvira i upotrebu elektroničkih plaćanja radi suzbijanja utaje poreza. Posebne mjere uključuju zakonske odredbe kojima će se poboljšati struktura oporezivanja samozaposlenih osoba, administrativne pristojbe zamijeniti jednostavnijim digitalnim porezom i provesti veliko proširenje obveze prihvatanja izravnih elektroničkih plaćanja na maloprodajnom tržištu. Očekuje se da će ta nova reformska mjera pridonijeti dugoročnoj održivosti javnih financija Grčke. U okviru komponente 4.4 Grčka je proširila područje primjene reformi financijskog sektora koje su već obuhvaćene planom za oporavak i otpornost, a odnose se na postupak naplate duga i sekundarno tržište neprihodonosnih kredita. Očekuje se da će te nove i ojačane mjere pridonijeti usklađivanju s povezanim dijelovima preporuka 1.6., 1.7., 1.8. i 1.10. iz 2023. te preporukom 1.5. iz 2022.
- (36) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje i dovršetak katastarske reforme i nove mjere u području zdravstvene zaštite. Očekuje se da će se dovršetkom dugotrajnog projekta nacionalnog katastra (dio komponente 4.2) dodatno poboljšati poslovno okruženje u Grčkoj zahvaljujući povećanju učinkovitosti i pravne sigurnosti. Točnije, mjere za dovršetak katastarskog mapiranja i prelazak na novu grčku agenciju za katastar trebale bi doprinijeti usklađivanju s preporukom 3.2. iz 2023. i preporukom 2.3. iz 2022. Grčka je predložila i novu reformu usmjerenu na obiteljske liječnike (dio komponente 3.3), koja bi trebala doprinijeti usklađivanju s preporukom 3.1. iz 2023. i preporukom 3.1. iz 2022. Nova reforma sadržava mjere za povećanje stope upisa u obrazovne programe za liječnike opće prakse i interniste kako bi ih bilo dovoljno s obzirom na broj stanovnika i kako bi svi stanovnici bili registrirani kod obiteljskog liječnika.

- (37) Poglavljem REPowerEU uvode se nove mjere koje doprinose smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima (preporuka 4. iz 2023. i preporuka 4. iz 2022.). Novim reformskim mjerama namjerava se dodatno pojačati uvođenje energije iz obnovljivih izvora tako što će se dovršiti pravni okvir za odobalne vjetroelektrane i uspostaviti novi zakonodavni okviri za proizvodnju vodika i biometana iz obnovljivih izvora. Novim investicijskim mjerama podupiru se povećanje kapaciteta za skladištenje i decentralizirana proizvodnja energije iz obnovljivih izvora. Osim toga, dodjeljuje se dodatna potpora za povećanje energetske učinkovitosti kućanstava, uključujući ciljanu potporu za energetska siromašna kućanstva, i privatnog sektora.
- (38) Nakon svladavanja navedenih izazova očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost pridonijeti i ispravljanju neravnoteža, kako su utvrđene u preporukama na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 u razdoblju 2019. – 2023., s kojima se Grčka suočava, posebno u pogledu visokog javnog duga i visoke razine neprihodonosnih kredita u kontekstu visoke nezaposlenosti i pogoršanog vanjskog položaja.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i gospodarskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (39) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i gospodarsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Grčke, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, zbog čega jačaju gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.

- (40) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, i dalje doprinosi socijalnoj koheziji. Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje važne mjere za suočavanje s dugotrajnim socijalnim izazovima, koji uključuju slabu dostupnost usluga zdravstvene zaštite, nezaposlenost koja je i dalje visoka i energetska siromaštvo. Očekuje se da će se novom reformom sustava primarne zdravstvene zaštite (obiteljski liječnici) povećati pristup zdravstvenoj zaštiti, smanjiti nejednakosti i promicati prevencija bolesti. Očekuje se da će energetska obnova stambenih zgrada te opsežna ulaganja u obnovljive izvore energije i kapacitete za skladištenje energije u okviru poglavlja o planu REPowerEU doprinijeti gospodarskom rastu i zapošljavanju u brojnim gospodarskim sektorima i djelatnostima te pomoći u suzbijanju energetske siromaštva. Novo ulaganje u preliminarno ispitivanje potresne otpornosti škola, sveučilišta, bolnica te policijskih i vatrogasnih postaja trebalo bi dovesti do boljeg upravljanja kriznim situacijama i ublažavanja opasnosti te povećanja gospodarske i socijalne otpornosti. Očekuje se da će reforma grčkog katastra imati pozitivan gospodarski i socijalni učinak jer će se dobiti jasan pregled nad vlasničkim pravima i uspostaviti učinkovit sustav zemljišnih knjiga, što će olakšati obavljanje gospodarskih djelatnosti povezanih s nekretninskim transakcijama i promicanje privatnih ulaganja.
- (41) Povećanje područja primjene mjere koja se odnosi na kreditni instrument u okviru plana za oporavak i otpornost trebalo bi potaknuti rast i otvaranje radnih mjesta financiranjem dugoročnih privatnih ulaganja, među ostalim u zelenu i digitalnu tranziciju.

- (42) Očekuje se da će te mjere doprinijeti ostvarenju Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava, koji je potvrđen na sastanku na vrhu u Portu 7. svibnja 2021., i rastu pokazatelja iz pregleda socijalnih pokazatelja.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (43) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u taj plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (44) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, uključujući novu komponentu 19. (Poglavlje o planu REPowerEU), ocjenjuje se usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu” prema metodologiji iz tehničkih smjernica iz obavijesti Komisije naslovljene „Tehničke smjernice o primjeni načela „ne nanosi bitnu štetu” u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost”¹ („Tehničke smjernice o primjeni načela „ne nanosi bitnu štetu”). Nijedna mjera iz poglavlja o planu REPowerEU ne zahtijeva odstupanje od načela „ne nanosi bitnu štetu”. Ocjena se provodi sustavno za svaku izmijenjenu reformu i ulaganje u skladu s pristupom u dva koraka. Zaključak je ocjene da ni za jednu izmijenjenu mjeru ne postoji rizik od bitne štete ili se, ako je rizik utvrđen, provodi detaljna ocjena kojom se dokazuje nepostojanje bitne štete. Grčka je dostavila detaljnu ocjenu novih mjera koje se odnose na hvatanje ugljika te vodik i biometan iz obnovljivih izvora. Prema potrebi, zahtjevi za ocjenu usklađenosti s načelom „ne nanosi bitnu štetu” ugrađeni su u strukturu mjere i navedeni u ključnoj etapi ili ciljnoj vrijednosti te mjere. Na primjer, u slučaju vodika uvedene su posebne zaštitne mjere povezane s tipovima proizvodnje koji se financiraju, uz koje se posebno navodi da vodik treba biti „iz obnovljivih izvora”, a da biometan treba biti „održiv” i u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća² („Direktiva o obnovljivoj energiji”) i njezinim delegiranim aktima. Što se tiče ulaganja u promicanje tehnologija za hvatanje i skladištenje ugljika radi poticanja dekarbonizacije industrije predviđene su posebne zaštitne mjere za osiguravanje usklađenosti s Tehničkim smjernicama o primjeni načela „ne nanosi bitnu štetu” i primjenjivog prava Unije u pogledu izgradnje prometne infrastrukture. Podrijetlo CO₂ koji se hvata i prevozi mora biti u skladu sa zahtjevima načela „ne nanosi bitnu štetu”, na temelju kojih je isključen CO₂ koji dolazi iz upotrebe fosilnih goriva ili onečišćivača koji premašuju referentne vrijednosti sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), kako se ne bi poticala upotreba fosilnih goriva. Na temelju dostavljenih informacija može se zaključiti da se očekuje da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost osigurati da nijedna mjera ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.

¹ SL C 58, 18.2.2021., str. 1.

² Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

Doprinos ciljevima plana REPowerEU

- (45) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (da) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.12. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se poglavljem o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije ili potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.
- (46) Mjere uključene u poglavlje o planu REPowerEU doprinose ciljevima članka 21.c stavka 3. točaka (b), (c), (d) i (e) Uredbe (EU) 2021/241 jer su usmjerene na: povećanje energetske učinkovitosti Grčke, dekarbonizaciju njezine industrije, povećanje proizvodnje biometana i vodika iz obnovljivih izvora odnosno na ubrzanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora; suzbijanje energetskog siromaštva; poticanje smanjenja potražnje za energijom; te uklanjanje unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije, podupiranje skladištenja električne energije i ubrzanje integracije obnovljivih izvora energije.

- (47) Predložene mjere povezane s ciljem članka 21.c stavka 3. točke (b) Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu energetske učinkovitosti uključuju sljedeće: (a) skup ulaganja u energetska učinkovitost radi proširenja postojećih programa obnove u okviru plana za oporavak i otpornost te promicanja mjera za povećanje energetske učinkovitosti u komunalnim poduzećima za gospodarenje vodama i kanalizacijom, kao i ugradnju solarnih grijača vode u stambenim zgradama te solarnih fotonaponskih sustava za vlastitu potrošnju i upotrebu u poljoprivrednom sektoru; i (b) reformu usmjerenu na izradu plana za inovativne intervencije u području energetske učinkovitosti te utvrđivanje novih financijskih instrumenata u tu svrhu. Kad je riječ o promicanju dekarbonizacije industrije i proizvodnje biometana i vodika iz obnovljivih izvora, Grčka predlaže (a) uspostavu regulatornog i tržišnog okvira za tehnologije hvatanja, upotrebe i skladištenja ugljika; (b) razvoj okvira za programe licenciranja i potpore za biometan i vodik iz obnovljivih izvora; (c) ulaganje u pilot-projekte za proizvodnju biometana i vodika iz obnovljivih izvora; i (d) promicanje tehnologija za hvatanje, upotrebu i skladištenje ugljika. Naposljetku, poglavlje sadržava sljedeće mjere povezane s uvođenjem obnovljivih izvora energije: (a) proširenje ulaganja u povećanje kapaciteta za skladištenje električne energije u Grčkoj, koje bi trebalo omogućiti povećanje potencijala za iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora u cijeloj zemlji; (b) reformu radi optimizacije upotrebe kopnenog i morskog prostora za razvoj obnovljivih izvora energije i dovršetak zakonodavnog okvira za odobalne vjetroelektrane, koja je već pokrenuta u okviru plana za oporavak i otpornost; (c) reformu za poticanje kapaciteta mreže i kapaciteta za skladištenje u Grčkoj; (d) reformu za promicanje tehnologija i postupaka povezanih s pametnim mrežama na grčkom tržištu električne energije; i (e) reformu za upotpunjavanje zakonodavnog okvira i uspostavu niza instrumenata politike za promicanje dijeljenja energije, kolektivnih sustava vlastite potrošnje i zajednica obnovljive energije.

- (48) U skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 energetska siromaštvo nastoji se suzbiti dvjema novim reformama i proširenjem ulaganja u energetska učinkovitost stambenih zgrada. Grčka je uvela skup instrumenata politike za promicanje kolektivnih sustava vlastite potrošnje, dijeljenja energije i zajednica obnovljive energije, čija je svrha promicanje šire decentralizirane proizvodnje obnovljivih izvora energije, potrošnje i dijeljenja energije. Osim toga, reformom intervencija u području energetske učinkovitosti namjerava se, među ostalim, uspostaviti ciljani pristup (uključujući oblikovanje programa politike) za veće uštede energije u energetska siromašnim kućanstvima i među ranjivim društvenim skupinama. Naposljetku, dio energetska učinkovitih intervencija trebao bi, kao i prvi program energetske obnove u okviru plana, biti usmjeren na obnovu u kućanstvima s nižim dohotkom.
- (49) Navedenim ulaganjima u energetska učinkovitost, odnosno u poboljšanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada, namjerava se znatno smanjiti potražnja za energijom za potrebe grijanja, hlađenja i pripreme tople vode u kućanstvima. Predmetnom cilju trebalo bi doprinijeti i ulaganje povezano s komunalnim poduzećima za gospodarenje vodama i kanalizacijom. Naposljetku, očekuje se da će navedena reforma usmjerena na izradu plana za inovativne intervencije u području energetske učinkovitosti pomoći u oblikovanju budućih nacionalnih programa za energetska učinkovitost koji se ne bi trebali isključivo temeljiti na bespovratnim potporama, čime bi se pridonijelo dodatnim potencijalnim uštedama energije.
- (50) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava i mjere za poboljšanje skladištenja električne energije u skladu s člankom 21.c stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241. Poglavlje o planu REPowerEU uključuje proširenje ulaganja u povećanje kapaciteta za skladištenje energije u Grčkoj. Uvodi se i reforma usmjerena na promicanje i olakšavanje ulaganja u mrežu električne energije te povećanje kapaciteta za skladištenje.

- (51) Očekuje se da će sve navedene mjere doprinijeti ciljevima plana REPowerEU na način koji je usklađen i komplementaran s nizom drugih reformi i ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, osobito u okviru komponenti 1.1 – 1.3, kao i u okviru drugih nacionalnih inicijativa ili programa financiranih sredstvima EU-a, kao što su programi sufinancirani u okviru fondova kohezijske politike i Fonda za pravednu tranziciju (npr. Revitalizacija područja u okviru pravedne tranzicije).
- (52) Stoga se očekuje da će poglavlje o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti ostvarenju cilja jer sadržava ulaganja i reforme usmjerene na postizanje više od jednog cilja plana REPowerEU.

Mjere s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom

- (53) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (db) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.13. iz Priloga V. toj uredbi poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere za koje se očekuje da će u velikoj mjeri (ocjena A) imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.
- (54) Sve mjere iz poglavlja o planu REPowerEU imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak. Očekuje se da će mjere iz poglavlja o planu REPowerEU izravno doprinijeti integraciji obnovljivih izvora energije i smanjenju potražnje za energijom. Na taj način doprinose smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima, većoj fleksibilnosti u upravljanju energijom i osiguravanju opskrbe energijom u Uniji u cjelini, zbog čega se smatra da imaju pozitivan prekogranični učinak u skladu s Komisijinim smjernicama u kontekstu plana REPowerEU.

- (55) Ukupni trošak mjera s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom iznosi 795 000 000 EUR, što odgovara 100 % procijenjenih ukupnih troškova poglavlja o planu REPowerEU.
- (56) Očekuje se da će mjere iz poglavlja o planu REPowerEU potaknuti proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i time doprinijeti izvozu čiste energije u druge dijelove Unije. Slično tomu, očekuje se da će mjere za povećanje energetske učinkovitosti i dekarbonizaciju industrije doprinijeti i radu na dekarbonizaciji Unije. Osim toga, očekuje se da će doprinijeti smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i potražnje za energijom, zbog čega se smatra da imaju pozitivan prekogranični učinak.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (57) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili svladavanju s njome povezanih izazova. Na mjere potpore klimatskim cijevima otpada 38,1 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost i 78,1 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VI. toj uredbi. U skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2021/241 izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan 2021. – 2030.

- (58) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost zadržavaju se mjere potpore zelenoj tranziciji kojima se pridonosi postizanju ciljeva za razdoblje 2030. – 2050. i cilja klimatske neutralnosti Unije do 2050. te poticanju biološke raznolikosti. Na primjer, znatno je povećana razina ambicioznosti mjere povezane s ponovnim pošumljavanjem i obnovom (16849) u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost.
- (59) Mjerama iz grčkog poglavlja o planu REPowerEU, uz mjere iz izvornog plana za oporavak i otpornost, znatno se smanjuje intenzitet stakleničkih plinova energije koja se upotrebljava u Grčkoj i pridonosi postizanju ciljeva za razdoblje 2030. – 2050. te cilja klimatske neutralnosti Unije do 2050., čime se pozitivno doprinosi zelenoj tranziciji. Cilj je reformi i ulaganja iz tog poglavlja potaknuti mjere za uštedu energije, diversificirati opskrbu energijom i ubrzati uvođenje obnovljivih izvora energije, uključujući uspostavu instrumenata politike za promicanje dijeljenja energije, kolektivnih sustava vlastite potrošnje i zajednica obnovljive energije. Nadalje, mjere plana REPowerEU obuhvaćaju ulaganja u jačanje kapaciteta za skladištenje električne energije i reformu za promicanje tehnologija i postupaka povezanih s pametnim mrežama na grčkom tržištu električne energije. Sve te mjere pozitivno pridonose zelenoj tranziciji u Grčkoj smanjenjem potražnje za energijom, promicanjem energetske učinkovitosti i ubrzanjem prelaska s izvora energije s visokim emisijama onečišćujućih tvari na obnovljive izvore energije.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (60) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze. Na mjere potpore digitalnim cjevima otpada iznos koji čini 22,1 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VII. toj uredbi.

- (61) Mjere iz izmijenjenog plana za oporavak i otpornost nastavljaju pridonositi digitalnoj tranziciji ili svladavanju povezanih izazova te uklanjanju nedostataka s kojima se Grčka suočava u digitalnom području, kako su utvrđeni u indeksu gospodarske i društvene digitalizacije (DESI). Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost i dalje je u velikoj mjeri usmjeren na svladavanje izazova digitalne tranzicije s kojima je Grčka suočena u područjima povezivosti, digitalnih javnih usluga, ljudskog kapitala i digitalnih vještina, digitalizacije poduzeća i primjene napredne digitalne tehnologije.

Trajan učinak

- (62) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Grčku.
- (63) Novim i izmijenjenim mjerama sadržanima u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost dopunjuju se mjere iz izvornog plana za oporavak i otpornost te se očekuje da će imati trajni strukturni učinak, među ostalim tako što će se poboljšati funkcioniranje grčkih institucija i povećati otpornost.

- (64) Nove dodane reforme usmjerene su na rješavanje problema manjka obiteljskih liječnika kako bi se ubrzalo potpuno uvođenje reforme primarne zdravstvene zaštite, na povećanje poreznih prihoda i poticaja te na dovršetak katastarske reforme. To su strukturne reforme kojima se jačaju grčka uprava i institucije. Nadalje, očekuje se da će uključivanje novog poglavlja o planu REPowerEU imati dugoročan pozitivan učinak u smislu ubrzanja zelene tranzicije i osiguravanja energetske sigurnosti.
- (65) Nova ulaganja usmjerena su na bolje sprečavanje potresa i povećanje otpornosti infrastrukture na prirodne katastrofe te osiguravanje potpore za obnovu i ponovno posumljavanje, čime se doprinosi dugoročnoj okolišnoj održivosti. Očekuje se da će mjere koje se odnose na energetska učinkovitost i potporu za obnovu stambenih objekata imati širi socijalni učinak. Nadalje, očekuje se da će znatno povećanje područja primjene kreditnog instrumenta u okviru plana za oporavak i otpornost dovesti do velikog povećanja ulaganja te pozitivnog i trajnog učinka na potražnju i dugoročne rezultate.

Praćenje i provedba

- (66) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, prikladni su (ocjena A) za osiguravanje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.

- (67) Vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost ne utječu na prethodnu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost.
- Konkretno, Agencija za Mehanizam za oporavak i otpornost i dalje je zaduženo tijelo za praćenje i provedbu plana u Grčkoj. Ministarstvo okoliša i energetike imenovano je nadležnim ministarstvom za nadgledanje provedbe novih mjera povezanih s poglavljem o planu REPowerEU. Nadalje, ključne etape i ciljne vrijednosti za izmijenjene i nove mjere, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU, jasne su i realistične, a predloženi pokazatelji za te ključne etape i ciljne vrijednosti relevantni su, prihvatljivi i pouzdani. Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantne su i za mjere koje su već dovršene i koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Postupno ostvarenje tih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri potrebno je da bi se opravdali zahtjevi za plaćanje.

Troškovi

- (68) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost navedeno u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

- (69) Obrazloženje iznosa procijenjenih troškova plana za oporavak i otpornost koje je dostavila Grčka donekle je razumno, uvjerljivo i u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku na gospodarstvo. Grčka je dostavila dovoljno informacija i dokaza da procijenjeni troškovi nisu obuhvaćeni postojećim ili planiranim financiranjem Unije. Grčki Nacionalni odbor za produktivnost potvrdio je procjene troškova. Međutim, u ograničenom broju slučajeva procjene troškova nisu se mogle dostatno potkrijepiti. Općenito, to opravdava ocjenu B na temelju kriterija za ocjenjivanje iz članka 19. stavka 3. točke (i) Uredbe (EU) 2021/241.
- (70) Dostavljena je detaljna raščlamba procijenjenih troškova po mjeri, pri čemu se metodologija utvrđivanja troškova razlikuje među mjerama, a najčešći je pristup odozdo prema gore. Smatra se da su troškovi za većinu mjera razumni, vjerodostojni i učinkoviti. Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost razmjeran je i očekivanom socijalnom i ekonomskom učinku predviđenih mjera, a dostavljena obrazloženja procjene troškova općenito su zadovoljavajuća. U manjem broju procjena procijenjeni troškovi premašili su raspon troškova utvrđen u skladu s usporedivim projektima. Procjenu troškova provjerio je vanjski konzultant, a potvrdio grčki Nacionalni odbor za produktivnost. Konačno, procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjeran očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

- (71) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, prikladni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguravanje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (72) U izvornoj procjeni aranžmani opisani u planu za oporavak i otpornost smatraju se prikladnima (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju Uredbe (EU) 2021/241.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1).

- (73) Sustav upravljanja i kontrole u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost obuhvaća pouzdane postupke i strukture s jasno definiranim ulogama i odgovornostima te primjereno razdvojenim relevantnim kontrolnim funkcijama za obavljanje zadaća unutarnje kontrole. Agencija za Mehanizam za oporavak i otpornost prati napredak i provjerava jesu li ostvarene ključne etape i ciljne vrijednosti. Potrebni zakonodavni mehanizmi uvedeni su u organizacijskoj strukturi kako bi se uspostavila posebna jedinica Glavne uprave za reviziju sufinanciranih programa u okviru Odbora za financijsku reviziju (EDEL). Ovlasti EDEL-a¹ za reviziju mjera u okviru plana za oporavak i otpornost predviđene su u posebnom nacionalnom aktu o planu za oporavak i otpornost te su u tu svrhu otvorena dodatna radna mjesta. Sustavom upravljanja i kontrole predviđeni su postupci kojima se osiguravaju usklađenost s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, odgovarajuća razina kontrole radi sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja korupcije, prijevara i sukoba interesa utvrđenih pri korištenju sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 („Mehanizam”) te izbjegavanje dvostrukog financiranja sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa Unije. Naposljetku, grčkim sustavom upravljanja i kontrole osigurava se da su podaci o krajnjim primateljima, kako su utvrđeni u planu za oporavak i otpornost, prikladni i sigurno pohranjeni u informacijskom sustavu za upravljanje Mehanizmom za oporavak i otpornost, što pridonosi sprečavanju zlouporabe sredstava stavljenih na raspolaganje u okviru Mehanizma.

¹ Članak 189. Zakona 4820/2021 (grčki službeni list (GG), serija I., br. 130), članak 11. Zakona 4314/2014 (GG I 265).

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (74) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.
- (75) Reforme i ulaganja u svakoj komponenti izmijenjenog plana za oporavak i otpornost i dalje su dosljedni i uzajamno se nadopunjuju, a među komponentama postoji sinergija i komplementarnost. Osim toga, poglavlje o planu REPowerEU u potpunosti je u skladu s mjerama za potporu zelenoj tranziciji iz izvornog plana za oporavak i otpornost te je dodatno pojačana ambicioznost za neke od njih pa je, na primjer, promicanje intervencija u području energetske učinkovitosti i tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju povezano s različitim ulaganjima i reformama za promicanje obnovljivih izvora energije i povećanje energetske učinkovitosti u stambenim zgradama i poduzećima. Poglavlje o planu REPowerEU temelji se na dosljednom paketu reformi i ulaganja koji se međusobno nadopunjuju.

Ravnopravnost

- (76) Grčka je objasnila da se očekuje da će nekoliko mjera dodanih u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, među ostalim u okviru poglavlja o planu REPowerEU, pozitivno utjecati na socioekonomsko uključivanje i jednake mogućnosti za sve. Na temelju uvedene reforme obiteljskih liječnika trebao bi se povećati broj obiteljskih liječnika kao prvih kontaktnih točaka koje će pružati primarnu zdravstvenu zaštitu i pomagati građanima da se snađu u zdravstvenom sustavu, čime se promiču pristup zdravstvenoj zaštiti i jednake mogućnosti za sve. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere usmjerene na doprinos borbi protiv energetske siromaštva. Točnije, uvedene su dvije nove reforme, koje su dopunjene proširenjem energetske učinkovite obnove stambenih zgrada. Očekuje se da će se reformama uspostaviti skup instrumenata politike za promicanje kolektivnih sustava vlastite potrošnje, dijeljenja energije i zajednica obnovljive energije, koji bi trebao dovesti do nižih troškova energije za energetske siromašna kućanstva. Nadalje, ulaganje u energetske učinkovite obnove trebalo bi biti posebno usmjereno na kućanstva s nižim dohotkom, što je vrijedilo i za mjeru u okviru izvornog plana.

Postupak savjetovanja

- (77) U pripremi izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, grčka tijela pokrenula su savjetovanje o načelima revidiranog plana otvoreno za širu javnost. Javno savjetovanje održano je od 31. srpnja do 14. kolovoza 2023., a ukupno je podneseno devet primjedbi. Grčka u svojem izmijenjenom planu za oporavak i otpornost navodi kako su primjedbe uzete u obzir u revidiranom planu za oporavak i otpornost. Osim toga, provedeno je zasebno savjetovanje s Gospodarskim i socijalnim odborom (ESC) Grčke, koji je dostavio pisane povratne informacije koje su grčka tijela uzela u obzir pri finalizaciji izmijenjenog plana za oporavak i otpornost.

Pozitivna ocjena

- (78) Nakon Komisijine pozitivne ocjene izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i zaključka da je izmijenjeni plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, trebalo bi utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u obliku bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma.

Financijski doprinos

- (79) Procijenjeni ukupni troškovi izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Grčke, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, iznose 36 612 904 139 EUR. Budući da je iznos procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost veći od ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Grčku, financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/241 dodijeljen za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa raspoloživog za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Grčke, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Taj je iznos 17 426 708 153 EUR.

- (80) U skladu s člankom 21.a stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 Grčka je 31. kolovoza 2023. podnijela zahtjev za udio u prihodu iz članka 21.a stavka 1. te uredbe, koji se raspodjeljuje među državama članicama na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga IV.a Uredbi (EU) 2021/241. Procijenjeni ukupni troškovi mjera iz članka 21.c stavka 3. točaka od (b) do (f) te uredbe uključenih u poglavlje o planu REPowerEU iznose 794 821 929 EUR. Budući da je taj iznos veći od udjela koji je na raspolaganju za dodjelu Grčkoj, dodatna bespovratna financijska potpora raspoloživa za Grčku trebala bi biti jednaka udjelu koji je na raspolaganju za dodjelu. Taj je iznos 768 069 923 EUR.
- (81) Osim toga, u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća¹ Grčka je 1. ožujka 2023. podnijela obrazloženi zahtjev za prijenos dijela svojih preostalih privremeno dodijeljenih sredstava, u iznosu od 25 600 000 EUR, iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam. Taj bi iznos trebalo staviti na raspolaganje za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU kao dodatnu bespovratnu financijsku potporu.
- (82) Ukupan financijski doprinos dostupan Grčkoj trebao bi iznositi 18 220 378 076 EUR.

¹ Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1).

- (83) Nadalje, Grčka je radi potpore dodatnim privatnim ulaganjima u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost zatražila dodatnu potporu u obliku zajma u ukupnom iznosu od 5 000 000 000 EUR, posebno radi dopune kreditnog instrumenta u okviru plana za oporavak i otpornost (mjera 16980). Maksimalni opseg zajma koji je zatražila Grčka iznosi manje od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama. Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost veći je od ukupnog iznosa financijskog doprinosa koji je na raspolaganju Grčkoj, uključujući ažurirani maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu, potporu u obliku zajma i poglavlje o planu REPowerEU, koje čine prihodi od sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ i sredstva iz pričuve za prilagodbu Brexitu. Činjenicu da maksimalni opseg zajma koji je zatražila Grčka iznosi manje od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama može se opravdati iznimnim okolnostima. Točnije, došlo je do znatnog povećanja kamatnih stopa za sve države članice europodručja, pri čemu Grčka ima veće troškove financiranja od drugih država članica europodručja, što dovodi do visokih stopa za poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća (MSP-ovi). Niži troškovi financiranja kreditnog instrumenta u okviru plana za oporavak i otpornost olakšavaju pristup financiranju poduzećima koja sudjeluju u programu. Osim toga, kreditni instrument u okviru plana za oporavak i otpornost dokazano podrazumijeva funkcionalan operativni okvir, pouzdane zaštitne mjere, dobar napredak u provedbi i povećanu potražnju.

¹ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

Pretfinanciranje plana REPowerEU

- (84) Za provedbu svojeg poglavlja o planu REPowerEU Grčka je zatražila prijenos 25 600 000 EUR iz privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu i 768 069 923 EUR iz prihoda od sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ.
- (85) Za te je iznose, na temelju članka 21.d Uredbe (EU) 2021/241, Grčka 31. kolovoza 2023. zatražila pretfinanciranje u iznosu od 158 733 985 EUR, odnosno 20 % zatraženih sredstava. Ovisno o raspoloživim sredstvima, taj iznos pretfinanciranja Grčkoj bi trebalo staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu sporazuma koji će Komisija i Grčka sklopiti na temelju članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 i u skladu s tim sporazumom („sporazum o financiranju”).
- (86) Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Grčke trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Radi jasnoće Prilog toj provedbenoj odluci trebalo bi u potpunosti zamijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Grčke mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Grčke na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti i dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s isplatom zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.”;

2. u članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Unija Grčkoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 18 220 378 076 EUR*. Tim je doprinosom obuhvaćeno sljedeće:

- (a) iznos od 13 515 279 418 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022.;

- (b) iznos od 3 911 428 735 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.;
 - (c) iznos od 768 069 923 EUR **, u skladu s člankom 21.a stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, isključivo za reforme i ulaganja kojima se nastoji doprinijeti ciljevima iz članka 21.c točaka od (b) do (f) te uredbe;
 - (d) iznos od 25 600 000 EUR, prenesen u Mehanizam iz pričuve za prilagodbu Brexitu.
2. Komisija Grčkoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 2 310 092 538 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/241.

Iznos od 158 733 985 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši.

Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

-
- * Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Grčke u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.
- ** Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Grčke u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.”;

3. u članku 3. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Unija Grčkoj stavlja na raspolaganje zajam u iznosu od maksimalno 17 727 538 920 EUR, od čega se iznos do 5 000 000 000 EUR odnosi na dodatni zajam na temelju zahtjeva za potporu u obliku zajma od 31. kolovoza 2023.
2. Potporu u obliku zajma iz stavka 1. Komisija Grčkoj stavlja na raspolaganje u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 1 654 580 060 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/241. Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.”;

4. Prilog se zamjenjuje tekstem iz Priloga ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
